

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran
سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران

۱۱۶۱۰

اصلاحیه شماره ۲

۱۳۹۴

INSO

11610

Amendment No.2

2016

بسته بندی - بطری های پلی اتیلن ترفتالات (پی ای تی) برای بسته بندی فرآورده های غذایی -
ویژگی ها و روش آزمون
(اصلاحیه شماره ۲)

**Packaging- Polyethylene Terephthalate
(PET) Bottles for food packaging -
Specifications and Test Methods
(Amendment No.2)**

ICS: 55.100 ; 67.230

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

نام موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب یکصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی اداری مورخ ۹۰/۶/۲۹ به سازمان ملی استاندارد ایران تغییر و طی نامه شماره ۲۰۶/۳۵۸۳۸ مورخ ۹۰/۷/۲۴ جهت اجرا ابلاغ شده است.

تدوین استاندارد در حوزه های مختلف در کمیسیون های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف کنندگان، صادرکنندگان و وارد کنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان های دولتی و غیر دولتی حاصل می شود. پیش نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون های فنی مربوط ارسال می شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادهای در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان های علاقه مند و ذی صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می کنند در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می شوند که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می دهد به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی های خاص کشور، از آخرین پیشرفت های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین المللی بهره گیری می شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می تواند با رعایت موازین پیش بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. سازمان می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدور گواهی سیستم های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاه ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد ایران این گونه سازمان ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آنها اعطا و بر عملکرد آنها نظارت می کند. ترویج دستگاه بین المللی یکاها، کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2 - International Electrotechnical Commission

3- International Organization of Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legale)

4- Contact point

5- Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

« بسته بندی - بطری های پلی اتیلن ترفتالات (پی ای تی) برای بسته بندی فرآورده های غذایی - ویژگی ها و روش آزمون »

(اصلاحیه شماره ۲)

رئیس :

عبدی ، منیژه
(لیسانس تغذیه)
پژوهشگاه استاندارد- گروه پژوهشی سلولزی و بسته بندی

دبیر :

جهانگیری ، معصومه
(فوق لیسانس شیمی، گرایش پلیمر)
پژوهشگاه استاندارد- گروه پژوهشی سلولزی و بسته بندی

اعضاء :

اربابی فرد ، نازنین
(لیسانس علوم و صنایع غذایی)
شرکت خوشگوار

اسماعیلیان ، زهرا
(لیسانس مهندسی پلیمر)
آزمایشگاه بسپارفرآیندپارس

رضایی چکان، الهام
(لیسانس شیمی)
اداره کل نظارت بر اجرای استاندارد غیرفلزی

رضوانی ، علی
(لیسانس علوم و صنایع غذایی)
شرکت خوشگوار

علمی زاده ، زهرا
(لیسانس مهندسی شیمی، صنایع پلیمر)
آزمایشگاه پاک بنیان البرز

فرهمند، الهام
(فوق لیسانس بیوتکنولوژی)
آزمایشگاه بسپارفرآیندپارس

آزمایشگاه مترا

کسایى فرد ، حسین
(فوق لیسانس مهندسی شیمی)

شرکت لبنیات به تک

میرزاپور، سجاد
(فوق لیسانس علوم و صنایع غذایی)

پیش گفتار

این اصلاحیه استاندارد، اصلاحیه شماره ۲ مربوط به استاندارد ملی ایران شماره ۱۱۶۱۰: سال ۱۳۸۷ با عنوان «بسته بندی- بطری های پلی اتیلن ترفتالات (پی ای تی) برای بسته بندی فرآورده های غذایی-ویژگی ها و روش آزمون» است که بر اساس پیشنهادهای دریافتی و بنا به ضرورت توسط کمیسیون های مربوط تهیه و تدوین شده و در یکصدوشصت و نهمین اجلاس هیئت کمیته ملی استاندارد بسته بندی مورخ ۹۴/۱۰/۵ تصویب شد. اینک این اصلاحیه استاندارد به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان اصلاحیه شماره ۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۱۶۱۰ منتشر می شود.

استانداردهای ملی ایران بر اساس استاندارد ملی ایران شماره ۵ (استانداردهای ملی ایران- ساختار و شیوه نگارش) تدوین می شوند. برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در صورت لزوم تجدیدنظر خواهند شد و هرپیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی تدوین مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی ایران استفاده کرد.

منبع و مأخذی (منابع و مأخذی) که برای تهیه و تدوین این اصلاحیه استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:

- ۱- استاندارد ملی ایران شماره ۱۱۶۱۰: سال ۱۳۸۷، بسته بندی- بطری های پلی اتیلن ترفتالات (پی ای تی) برای بسته بندی فرآورده های غذایی-ویژگی ها و روش آزمون
- ۲- تحقیقات و تجربیات آزمایشگاه

بسته بندی- بطری های پلی اتیلن ترفتالات (پی ای تی) برای بسته بندی فرآورده های غذایی -
ویژگی ها و روش آزمون

(اصلاحیه شماره ۲)

اصلاحیه شماره ۲ استاندارد ملی ایران به شماره ۱۱۶۱۰ سال ۱۳۸۷ با عنوان " بسته بندی- بطری های پلی اتیلن ترفتالات (پی ای تی) برای بسته بندی فرآورده های غذایی-ویژگی ها و روش آزمون" به شرح زیر است:

در مراجع الزامی استاندارد ملی ایران به شماره ۱-۱۳۷۳۷ جایگزین استاندارد EN 1186-1 می گردد و بند ۳-۳ به شرح زیر اصلاح می گردد:

۳-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۱-۱۳۷۳۷ پلاستیک ها - مواد و کالاهای در تماس با مواد غذایی -قسمت ۱ : راهنمای انتخاب شرایط و روش های آزمون برای مهاجرت کلی

در مراجع الزامی استاندارد ملی ایران به شماره ۵-۱۳۲۴۹ جایگزین استانداردهای ASTM D-4603 و ASTM D2857 می گردد و بندهای ۳-۴ و ۳-۵ ادغام و به شرح زیر اصلاح می گردد:

۳-۴ استاندارد ملی ایران شماره ۵-۱۳۲۴۹ پلاستیک ها - تعیین گرانونی پلیمرهای محلول رقیق با استفاده از ویسکومترهای مویینه - قسمت ۵-هموپلیمرها و کوپلیمرهای پلی استر گرمانرم

بند ۷-۶ به شرح زیر اصلاح می گردد:

بطری باید هنگام قرار گرفتن بر روی صفحه صاف و مسطح از تعادل و ایستائی کافی برخوردار بوده و واژگون نشود. روش آزمون ایستائی در بند ۹-۳ این استاندارد تشریح گردیده است.

در بند ۷-۱۲ استاندارد ملی ایران به شماره ۱-۱۳۷۳۷ جایگزین استاندارد EN 1186-1 می گردد.

بند ۹-۳ به شرح زیر اصلاح می گردد:

۹-۳-۱ وسائل و مواد لازم

- صفحه صاف و مسطح

- تعداد حداقل سه نمونه

۹-۳-۲ روش کار

آزمونه ها را به اندازه گنجایش اسمی آن ها از آب با دمای (23 ± 1) درجه سلسیوس پر کنید و در آنها را با درپوش های مربوطه به روش معمولی ببندید.

آزمونه ها را به طور قائم از کف بر روی صفحه صاف و مسطح قرار دهید و از نظر تعادل ، ایستائی و واژگونی و یا ریزش محتوا با دقت بررسی کرده و نتیجه را گزارش نمائید.

در بند ۹-۱۰ استاندارد ملی ایران به شماره ۵-۱۳۲۴۹ جایگزین استانداردهای ASTM و ASTM D-4603 در بند ۹-۱۰ استاندارد ملی ایران به شماره ۵-۱۳۲۴۹ جایگزین استانداردهای ASTM و ASTM D-4603 می گردد.

در بند ۹-۱۱ استاندارد ملی ایران به شماره ۱-۱۳۷۳۷ جایگزین استاندارد EN 1186-1 می گردد.